

Az első nyilvános telefonfülkék Budapestén ⁽¹⁾

Budapest Székesfőváros Tanácsa, a Magyar Királyi Szabadalmi Bíróság, a Magyar Telefonautomata Rt., valamint a Standard Villamossági Rt. dokumentumai – szabadalmi okirat, telefonállítási szerződés, szabadalmi- és műszaki leírások – az első nyilvános, pénzbedobós telefonkészülékek felállításáról és gyors elterjedéséről tájékoztatnak az 1920-as évek végétől a második világháború befejezéséig.

Bevezetés

A közterületi telefonok állítására az *IBUSZ Rt.* kért engedélyt 1927-ben, és összefogva a *Magyar Vasúti Forgalmi Rt.*-vel megalapította a *Magyar Telefonautomata Rt.*-t (rövidítve Matart) a nyilvános, pénzbedobós telefonkészülékek elterjesztésére. A köztelefonok állításának jogát pedig még abban az évben átengedte az újonnan alapított cégnek (4047/1927. ker. min. számon). A magyar posta 1928-ban állt át egy új műszaki megoldásra a telefonhálózatban, bevezették a CB automata központokat, elősegítve a gyorsabb hívásbonyolítást. A frissen alakult társaság erre az új fejlesztésre építve, üzleti alapon kívánta - a posta konkurenciájaként - kihasználni a telefonhálózat bővítésében rejlő üzleti lehetőségeket. Kifejezetten a „közönség” által látogatott közterületeken (utcákon, hivatalokban - postahivatalok kivételével -, pénzügyintézetekben, dohánytőzsdéken, pályaudvarokon, szállodákban stb.) kívánt mind a manuális, mind az automata CB központokhoz kapcsolódó készülékeket üzemeltetni. Budapest Székesfőváros Tanácsa az első 200 db nyilvános állomás felállítására 1927 szeptemberében adott engedélyt. (1. számú forrás) A fülkék száma néhány év alatt gomba módra szaporodott, 1930-ban újabb 200 készüléket üzemeltet be, 1932 végére pedig már a 600-at is elérte a közterületi telefonok száma a fővárosban. A második világháborúra a Matart által üzemeltetett köztelefonok mennyisége megközelítette a 2000 darabot.

Az első telefonok a belvárosba, pontosabban a nagykörútra, Andrásy útra, Baross térre, Rákóczi útra kerültek - a Duna és a nagykörút által határolt területen belülről. Az első fülkét a Váci út 6. szám alatt helyezték üzembe 1928. szeptember 13-án. Budapest első 50 készülékéből további tíz darabot a budai részen, a maradék 20-at pedig a pesti oldalra a Duna és a Nagykörút által határolt részen kívül állítottak fel. Arányában a VIII. kerület volt a legjobban ellátott. Az 1930-ban kiadott újabb engedély a pesti oldal Nagykörúton kívüli részén irányzott elő további 200 db készülék üzembe helyezését. Az utcai készülékek számát a posta vezérigazgatósága - mint az illetékes kereskedelmi minisztérium engedélyező hatósága - az előfizetéses telefonok számához igazította (legalább egy utcai fülkére 200 előfizetéses magántelefon esett). Minden 25. köztelefon helyét a posta szabadon - a Matart megkérdezése nélkül - jelölte ki, és az utcai fülkék legalább 200 méterre estek egymástól.

Hogyan is néztek ki az első fülkék? (2. számú forrás)

80x80 cm alapterülettel egy 50 cm mély alapon álltak, minimálisan 30 év időjárásálló vasvázzal, erős üvegezéssel épültek, és a járdaszegélytől legalább 35 cm-re kellett elhelyezni őket. A Matart engedélyokirata szerint a telefonüzemeltetés 30 évre szólt, ezt követően a rendelkezés a köztelefonokat mindenestül, kifogástalan állapotban az állam, illetve a város tulajdonába adta át. A fülkéket *díszítő* hirdetések izlésségére - város *szépészeti* szempontból - a telefonállítási helyén működő illetékes hatóság ügyelt. Minden fülkében elhelyeztek készülék-ismertetőt, a legújabb előfizetői névsort, egy írólapocot, valamint az adott területen illetékes mentők és tűzoltók hívószámait, a fülkék áramellátását a budapesti elektromos hálózatotól külön áramkörtől hálózatot üzemeltették. Színükre vonatkozóan csak a temetőekben volt előírás, ahol csak tompa és sötét színeket lehetett a festésre felhasználni. A természetesen előfizetéses rendszerű készülék magyar gyártmányú volt, 110 volt egyenárammal működött és *MK 55* névre hallgatott. A tervezést, a gyártást a *Standard Villamossági Rt.*-re bízták. (3. számú forrás)

A köztelefonokat üzemeltető társaságnak a fülkehelyek kijelölésében egyezkednie kellett részben a postával, részben az illetékes városi hatóság közigazgatási vegyes bizottságával. Mindemellett a Matartnak a legtöbb gondot a telefonfülkéin elhelyezett hirdetésekre és a postának a telefonkészüléktől a telefonközpontig járó műszaki szolgáltatási díj mértékének rendszeres szabályozására kellett fordítania.

Budapest területén a *Budapesti Hirdető Vállalat* rendelkezett hirdetési joggal. A telefonfülkéket felállító Matart a fülke telefontal átellenes, másik oldalára cukor-, csoki-, gyufaautomatát szeretett volna elhelyezni (végül erre nem kapott engedélyt), illetve a fülke tetején kívánt hirdetni. A telefonállítási szerződések 1927-1932 folyamán (Budapest várossal, Újpest várossal, a budapesti köztemetővel, a MÁV-val, az állami hidak miniszteri biztosával Budapest hídjaira) eltérően szabályozták a kérdést, de mindegyik egységesen rögzítette a hirdetési lehetőségek feltételeit. Az idevágó tárgyalások eredményeként az első 50 nyilvános fülkét a Budapesti Hirdető Vállalat hirdető oszlopaiban helyezték el. Amennyiben a telefonfülke hirdetését az előbbi cég szervezte, a hirdetési bruttó bevétel 40%-át, ha maga a Matart, akkor 60%-át kellett befizetni a hirdető vállalat kasszájába; a megmaradt díjösszegből pedig 8% járt a posta jóléti intézményeinek.

A telefonkészülék és a CB központ között futó áramkörök, vezetékek az állam tulajdonát képezték, amelyeket a posta épített ki és tartott karban. Az állami szolgáltatásért az üzleti bruttó bevételből a telefonüzemeltető meghatározott összegű fenntartási díjat fizetett a postának. A díjtétel nagysága a Matart összes telefonkészülékén lebonyolított hívások *kiállítás* havi középértékétől függött. 1928-ban még a helyi beszélgetési díjak 24-40%-át kellett megtéríteni a postának, de a második világháború végéig az e célból kifizetett postai járandóság folyamatosan emelkedett, miközben a beszélgetési díjak csak egy ízben növelték. A köztelefonok használatából keletkező tiszta haszon a 10%-ot nemigen léphette túl az előbbi díjtétel, az egységnyi beszélgetésre eső területhasználati díj, az óvadék és a cég működtetési rezsiköltségeinek arányos leszámlálása után.

A kezdet kezdetén - 1928-ban - a városi helyi beszélgetés díját a posta vezérigazgatósága 20 fillérben állapította meg, amely nem is módosult 1943-ig, amikor hirtelen 50%-kal emelkedve 30 fillért ért el. A viszonylag szűkre szabott hasznosávért az első készülékek felszerelésétől kezdve állandó harcot vívott a Matart az *ügeskedő* állampolgárokkal.

A tiszta és használható állapotú fülkék fenntartása a telefon működtetésének okiratba foglalt feltétele volt, másrészt a cég jó hírének sarokpontja. A *Budapesti Főkapitányság* az első évben szigorú szankciókat alkalmazott a szándékos rongálókkal szemben: „vétségként 2 évig terjedő fogházzal [...] és 2000 pengőig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő” - szövege.

A leggyakoribb visszaélésként a drótra kötött és a pénzbedobó nyílásba leeresztett, majd visszarántott módszert könyvelték el. Kiválóan alkalmazták a lapított két filléres helyett a 20 filléres érmeiket is a telefon használatával visszaélők. A készülékek ütogetése, a pénzkidobók szándékos eltömítése sem mai találmány. Egy ízben a Matartnak éppen azért kellett az új berendezések pályázatának elbírálásakor visszautasítani egy ajánlatot, mert a pályázó terméke a tesztelések során éppen a készülék egyenletes, tartós ütogetésekor *nem végezte el előírászerűen munkáját*. Nem véletlen, hogy a cég szabadalmi között kettő is akadt, amelyet a visszaélések kiszűrése érdekében jegyeztek be. (4. számú forrás) A visszaélések méretét jelzi, hogy pl. 1935. januártól október végéig a közterületi telefonokból összesen 200 000 db nem megfelelő érmet szedtek ki a cég műszaki szakemberei! A magyar két filléres mellett nagyon alkalmasnak bizonyultak a cseh 25 filléresek és a román leiek a telefonálási költségek leszorítására. 1935 végén éppen ezért új, az addigiaknál sokkal nagyobb hatásfokú biztonsági eszközt építettek be a nyilvános készülékekbe, amelyet *leifogónak* is neveztek. A telefon-kiegészítőt a *Schemberg* cég gyártotta és egy mérlegrendszerrel működött, amely a megadottnál kisebb súlyú érmeiket kiválasztva megakadályozta a vonalnyitást. A leiek esetében ez a biztonsági eszköz 100%-ban, a cseh pénzek kiválasztásánál legalább 60-80%-ban eredményesnek bizonyult. 1943-ban a megemlekedett telefonálási tarifája magával hozta a kétérmés bedobási rendszert és kis híján károszt teremtett a telefonok terén (legalább két érmet kellett bedobni a helyi beszélgetéshez, mert 30 filléres nem volt forgalomban). Az új díjszabás szerint a közkészülék használatához megfelelő legeredményesebb érmebedobási kombináció: a tíz fillérest követi a 20 filléres. Ugyanis minden más kombinációban - a gyors egymás utáni érmebedobásnál - gyakori dugulások keletkeztek a pénzelvezető csatornában. A műszaki hibák száma megháromszorozódott az előző évhez képest. A bizonytalan működésű utcai készülékek forgalmának várható visszaesése miatt döntött a Matart 1943 novemberében a tantuszok bevezetése mellett, a villamosokon már évek óta használt nem kereskedelmi forgalmú érmék mintájára. (5. számú forrás) A kezdeti elképzelés egy horganyból megtervezett telefonérme volt, amely az egyéb fémtartalmú fizető eszközöktől a készülékbe szerelt mágnes segítségével könnyen elkülöníthető lett volna. Az új érme alakjához igazodó pénzbedobó *csatornát* azonban minden készüléknél módosítani kellett volna, ami a háborús körülmények miatt lehetetlennek tűnt. A posta másrészt - elfogadva a Matart ötletét - postai értékcsikként kívánta veretni a *Magyar Királyi Pénzverdényt*, valamint a filléres érmékhez képest keskenyített szélekkel megtervezetett. A módosított ötlet a Matart számára is elfogadható volt, de az ismétlődő bombatámadások miatt 1944-ben az utcai fülkék szinte teljes egészében megsemmisültek. A közterületi telefonálás a rézből vert tantuszokkal csak 1946 augusztusától indult el újra.

Források

1. Matart és Budapest Székesfőváros Tanácsa szerződése nyilvános telefonkészülékek felállítására

Budapest Székesfőváros Tanácsa

128.298/1927.-V. szám

T.

A fővárosi közmunkák tanácsának 7008/1927. számú átirata a Magyar Telefonautomata Részvénytársaság közterület foglalása tárgyában.

H.

Minthogy a fővárosi közmunkák tanácsa 7008/1927. számú átiratával, a tanácsnak a 105.319/1927.-V. számú elvi határozatában a Magyar Telefonautomata Részvénytársaságnak nyilvános telefonautomata állomások közterületen való felállítására adott elvi engedélyhez hozzájárult, a tanács 200 db állomás felállításához az engedélyt megadja.

A felállítandó telefon-automaták közül az első 50 db a székesfővárosi hirdetővállalat által létesítendő transparens hirdetőoszlopok belsejében helyezendő el, míg a további 150 db 0.80 x 0.80 m alapterületű, az engedélyes részvénytársaság által bemutatott terv és minta szerinti fülke a kijelölendő közterületeken helyezendő el. Az ezen a fülkéken alkalmazandó transparens hirdetésekre nézve a 97.755/1927.-IX. számú tanácsi határozatban foglaltak irányadók.

A fülkék falára semmiféle automatát elhelyezni nem szabad.

A tanács a közterület-foglalási engedélyt a következő további feltételek mellett adja meg:

- 1./ A 150 db telefonfülke helyét csak a hirdetővállalat által felállítandó 50 db transparens hirdetőoszlop helyének kitzűzése után szabad kijelölni.
 - 2./ A helyek kitzűzését a tanácsi V. ügyosztályban kell kérni, s a kitzűzésnek vegyes bizottsági helyszíni kijelölése alapján kell történnie.
 - 3./ A közterület elfoglalására az engedélyt a tanács a kereskedelemügyi minisztérium engedélyével azonosan 30 évre adja meg, jogában áll azonban a fővárosnak a terület átengedésének határideje előtt is a közterületen álló egyes pavilonokat közérdekből bármikor áthelyeztetni vagy eltávolíttatni anélkül, hogy az engedélyes részvénytársaság ezért a fővárossal szemben bármi néven nevezendő kártérítésre igényt tarthatna.
 - 4./ Kötelees az engedélyes a pavilonok felállítására a tanácstól, mint építési hatóságtól a szabályszerű tervek bemutatása mellett, építési engedélyt kérni.
 - 5./ A közterület elfoglalásra adott ez az engedély kizárólag az engedélyes részvénytársaságra vonatkozik, és azt a tanács előzetes hozzájárulása nélkül másra át nem ruházhatja.
 - 6./ Az engedélyes részvénytársaság köteles a pavilonokat saját költségén állandóan jó karban tartani, és a fővárosnak erre vonatkozó kívánalmait és utasításait teljesíteni.
 - 7./ Ha az engedélyes részvénytársaság valamely üzemben álló pavilonját el akarja távolítani vagy át akarja helyezni, köteles azt előzetesen írásban a tanácsnak bejelenteni, és a pavilon csak a tanács előzetes hozzájárulása után távolítható el vagy helyezhető át. Ha a pavilon eltávolítását vagy áthelyezését a tanács rendelné el, az eltávolítás a felhívástól számított 30 napon belül, az áthelyezés pedig 15 napon belül fogantósítandó. Az áthelyezést vagy az eltávolítást az engedélyes részvénytársaság saját költségén tartozik teljesíteni.
 - 8./ A tanács által megállapított határidőnek a részvénytársaság hibájából való túllépése esetén az engedélyes részvénytársaság szerződéses pénzbírsággal sújtható.
 - 9./ Az átengedett közterület használatának díja fejében az engedélyes pavilononként és évenként 1928. évtől kezdve, minden év január hó 2-án előre, a csonka évet is egész évrnek számítva, úri jog elismerése címén 1.- (egy) pengőt köteles a székesfővárosi központi pénztárba befizetni.
 - 10./ Ha a Magyar Telefonautomata Részvénytársaság az engedélyező határozatban a feltételeknek és a kikötéseknek, vagy fizetési kötelezettségeknek ismételt felszólításra sem tenne eleget, és a tanács ezért már pénzbírsággal is sújította, akkor jogában áll a tanácsnak az engedélyes részvénytársaság értesítése mellett, az engedély érvényességét teljesen megszüntetni, és a közterületeken álló összes pavilont eltávolítani anélkül, hogy emiatt az engedélyes részvénytársaság a fővárossal szemben bármi néven nevezendő kártérítési igényt támaszthatna.
 - 11./ Az engedélyes ebben az engedélyben kikötött feltételek biztosítására pavilononként 10 (tíz) pengőt köteles készpénzben vagy fővárosi készpénzek elhelyezésére alkalmasnak elfogadott betétkönyvben vagy értékpapírban, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt nap alatt, a székesfőváros központi pénztárában elhelyezni. Ezt a biztosítékot a székesfőváros az erre vonatkozó szabályok szerint kezeli, s csak az engedély megszünte után az engedélyes kérelmére, és csak akkor fogja visszaülványozni, ha az engedélyes összes kötelezettségének eleget tett. A biztosítékból a székesfőváros magát ebben az engedélyben felsorolt bármely követelésre nézve bírói közbenjárás nélkül kielégítheti. A bármely okból megfogyatkozott biztosítékot az engedélyes 8 nap alatt kiegészíteni tartozik.
 - 12./ A pavilonok és a közterület-foglalás után fizetendő esetleges adókat, illetékeket és egyéb kiadásokat az engedélyes köteles viselni úgy, hogy a fővárost ez után az engedély után semmiféle kiadás ne terhelje.
- Erről a tanács a tanácsi V. és IX. ügyosztályt, a számvevőséget, a hirdetővállalat igazgatóságát és a Magyar Telefonautomata Részvénytársaságot határozattal, a M. Kir. Posta- és Táviráda Vezérigazgatóságát átiratban, a központi pénztárt pedig utalványon értesíti, egyben a telefonfülke fényképét a tanácsi V. ügyosztálynak a térképtárában megőrzés végett kiadja.

Budapest, 1927. szeptember 16.

A székesfőváros tanácsa:

Dr. Purebl s.k.
alpolgármester h.

A kiadmány hitelül:

Werner
főkezelő h.

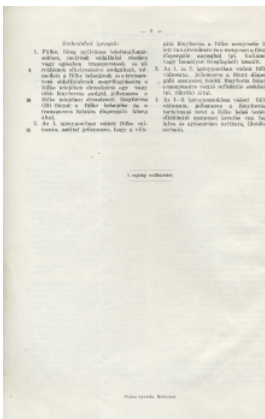
2. Szabadalmi okirat a nyilvános telefonfülke világításáról

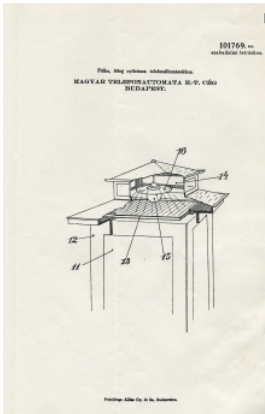
[2]

[3]

[4]

[4]

Nagyobb méretben való megtekintéshez kattintson a képekre!

3. Az elsők között üzembe helyezett MK 55. számú készülék műszaki leírása

STANDARD VILAMOSSÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG ÚJPEST 4.
Kf/Se.- Telefonmérnöki Osztály 1928. december 29.

MK 55. sz. MŰSZAKI LEIRÁS Tárgy: Pénzbeszedős telefonkészülék

A pénzbeszedő előfizetői készülék célja, hogy a telefon használatát nem előfizetői részére is lehetővé tegye, és az egyes beszélgetésekért járó díjat kiszolgáló személyzet segítségével nélkül önműködőleg szedje be. A készülék kívánságnak megfelelően bármely pénzegységgel, vagy azt helyettesítő érmmel működtethető, oly módon, hogy az előírtól eltérő pénzekkel, illetőleg érmeikkel, a készülék ne funkcionáljon. A készülék ún. „előfizetői”-rendszerű, amennyiben a pénz, illetőleg érme bedobása a központ jelentkezése előtt történik, s ha a kapcsolás a hívott fél foglaltsága vagy nem jelentkezése miatt nem eszközölhető, a készülék a pénzt, illetőleg érmet visszaszolgáltatja.

A készülék úgy „CB” manuális, mint automata központokkal való együttműködésre alkalmas. Működtetéséhez 110 V egyenáram szükséges. A készülék erős vasszekrényben nyert elhelyezést, és a kívül szerelt alkatrészek könnyű leszerelhetőség ellen biztosítva vannak. A készülék tartalmazza a „CB” telefonkészülék alkatrészeit, és pedig egy masszív kivitelű kézi beszélőt, melynek zsinórja védőhüvellyel van ellátva, indukciós tekercset, számtárcsát, önműködő átkapcsolót, mely oly kivitelű, hogy az elegendett kézi beszélő akkor is bontja az áramkört, ha nem tesszük azt a helyére vissza. Ezen kívül tartalmaz egy polarizált jelfogót, mely a pénz vagy érme beszedését, illetőleg visszaadását irányítja és egy perselyt a beszedett pénzek összegyűjtésére. A pénz bedobására, visszaszolgáltatására, valamint megfelelő vezetésére alkalmas nyílások szolgálnak.

4. Szabadalmi okirat pénzbedobós készülék védelmére

[5]

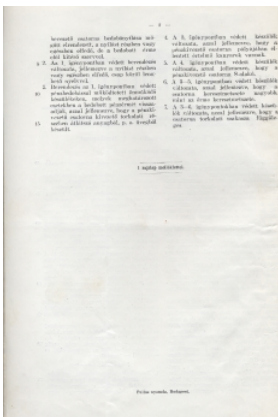
[6]

[6]

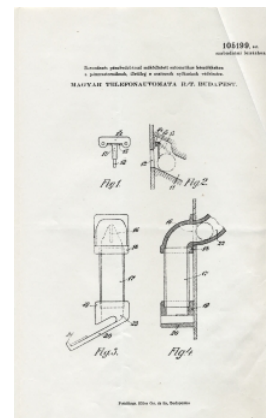
[7]

[8]

[9]

[10]

[9]

Nagyobb méretben való megtekintéshez kattintson a képekre!

5. Aktajegyzet a Matart intézőbizottsági üléséről a tantuszok tárgyában (részletek) 1943. november 25.

„Dr. Rakovszky István ügyvezető igazgató jelenti, hogy a legutóbbi gyűlésen már beszámolt az Intézőbizottságnak azokról a nehézségekről, amelyeket készülékeinknek a kétérmés bedobó rendszerre való átalakításával kapcsolatban le kellett küzdeni. [...] A kétérmés bedobós rendszer bevezetése óta előállott

üzemzavarok hatása, sajnos, vállalatunk forgalmában is érezhetően mutatkozik, s bár e tekintetben a kezdeti állapottal szemben most már némi javulás észlelhető, mégis távol vagyunk még attól az eredménytől, amit a korábbi, tarifaemelés előtti forgalommal szemben, a tarifa emelése után el kellett volna érünk. Ez a visszaesés arra is enged következtetni, hogy a közönség egy jelentős részének bizalma a nyilvános állomások működésében megingott, s csak akkor fog visszatérni, ha sikerül majd egy olyan intézkedést tenni, amellyel nyilvános távbeszélő állomásaink működésének biztonságát legalább abban a mértékben helyreállíthatjuk, amelyben az a kétérmés bedobó rendszerre való áttérés előtti időben fennállott.

Ez a meggondolás készítette a vállalat vezetőségét arra, hogy a M. Kir. Postához azzal a kéréssel forduljon, hogy nyilvános távbeszélő állomásainkon a telefonérmék (tantuszok) bevezetését és használatát engedélyezze. Ez a kérésünk a Postánál kedvező fogadtatásra talált, olyannyira, hogy a Posta az érmék használatát a saját nyilvános, pénzbedobós készülékeinél is be kívánja vezetni, és ezen célból hajlandónak mutatkozott arra, hogy postai értékciikk jellegével bíró bedobó érméket veressen a M. Kir. Pénzverdénél.

Miután az érmék alapanyagául horganyt választottunk, hogy a jelenlegi és vas pénzérmekkel való visszaéléseket a mágnesek visszaszerelésével már alimine [eleve] kizárjuk, meg kell tennünk a szükséges lépéseket, hogy a szükséges horgany mennyiséget biztosítsuk, amire kilátásunk van.

Jelenti továbbá, hogy igen sok diszkusszióra [vitára] vezetett a Postával folytatott műszaki tárgyalások során a bevezetendő érme alakja is, mert mi a horony-vezetéses érmék rendszeresítését kívántuk keresztülvinni, amelyek minden más forgalomban lévő bel- és külföldi érmeinek a készülékbe való felhasználását megakadályozta volna. Igaz, hogy különösen a jelenlegi elsötétítési viszonyok mellett ezek bedobása a közönség részére nehézséget jelent, de a más érmékkel való kísérletezés kizárása nemcsak a visszaélések megszüntetése, hanem az ilyenek használatából fakadó műszaki hibák kizárása érdekében is üdvös lett volna. Mégis deferáltunk [deferál, helyesel] a Posta elgondolásának, amelyet azzal indokolt, hogy készülékeink bedobó nyílása csőrös alakjánál fogva nem alkalmas a horonnyal ellátott érmék használatára, s a mai viszonyok mellett a bedobó nyílásokat megváltoztatni nem áll módjában. Így végül is a Posta által proponált [javasolt], szélén lekeskenyített érmealakhoz kényszerültünk hozzájárulni, amelyet egyidejűleg be is mutat. Ez az érme meggátolja ugyan a 20 filléres, és az azzal azonos nagyságú más pénzdarabok bedobását, de a hamis érméket mégsem szűri ki oly mértékben, mint a hornyos megoldás. Erősebb törvényes védelmet biztosít azonban a telefonérmék postai értékciikké való nyilvánítása."

Címkék:

[IBUSZ](#) ^[11]

[posta](#) ^[12]

[telefon](#) ^[13]

[tantusz](#) ^[14]

Kiadás: 6. évfolyam (2006) 2. szám

Forrás webcím: https://www.archivnet.hu/hetkoznapok/az_első_nyilvános_telefonfulkek_budapesten.html

Hivatkozások

[1] https://www.archivnet.hu/hetkoznapok/az_első_nyilvános_telefonfulkek_budapesten.html

[2] https://www.archivnet.hu/./././images/galeria/1221_orig.jpg

[3] https://www.archivnet.hu/./././images/galeria/1222_orig.jpg

[4] http://archivnet.hu/images/galeria/1224_orig.jpg

[5] https://www.archivnet.hu/./././images/galeria/1225_orig.jpg

[6] http://archivnet.hu/images/galeria/1226_orig.jpg

[7] https://www.archivnet.hu/./././images/galeria/1226_orig.jpg

[8] https://www.archivnet.hu/./././images/galeria/1227_orig.jpg

[9] http://archivnet.hu/images/galeria/1228_orig.jpg

[10] http://archivnet.hu/images/galeria/1227_orig.jpg

[11] <https://www.archivnet.hu/cimkek/ibusz>

[12] <https://www.archivnet.hu/cimkek/posta>

[13] <https://www.archivnet.hu/cimkek/telefon>

[14] <https://www.archivnet.hu/cimkek/tantusz>